

ערב רב

יונתן הירשפלד | **ביקורת** | 14/11/2016

מראית עין של "אמריקה"

"הציור של אוסנת יהלי-סרבגילי הוא שיקוף רנטגן של הנשמה הישראלית, על כאביה, עקריתה, ימרותיה וגדולתה. היא עושה זו בעוצמה פיוטית ובריוח רגשי מכאיב". יונתן הירשפלד על התערוכה "פסאדה" בגלריה רזנברך בירושלים

»

אוסנת יהלי-סרבגילי, מתוך התערוכה

הטקסט של גדעון עפרת שמלווה את **"פסאדה"**, התערוכה של אוסנת יהלי-סרבגילי בגלריה רזנברך בירושלים, נפתח בציטוט שלי מלפני שנים, כשאמרתי לעפרת שהיא "הצירת הכי טובה בארץ". השנים עברו ודעתי איתנה, וגם אם היום לא הייתי משתמש בשפת הדירוג הזו, הייתי עדיין אומר שיש מעט מאוד ציירים שבכוחם להעמיד כמוה עולם כה הרמטי ולכיד מבחינת אחדות השפה והתוכן שלו.

הציור של סרבגילי הוא שיקוף רנטגן של הנשמה הישראלית, על כאביה, עקרותה, ימרותיה וגדולתה. היא עושה זו בעוצמה פיוטית ובריוח רגשי מכאיב. אלה הם ציורים הנדמים במבט ראשון "ריאליסטיים", כאילו נוצרו במסגרת המסורת המאדירה את הגניוס של העין, אך במבט מקרוב הם נחשפים לא רק במודרניות העזה שלהם, בזיקה המרה שלהם למופשט אמריקאי (משטחי ה"שיש" הפנטסטיים נוצרו בהתזות נוסח ג'קסון פולוק) ולפופ-ארט (ריקון החללים מקנה לציורים איכות המזכירה את עבודותיהם של אד רושה או הוקני, מעין עולם שהוא כה פלסטי, עד כי הוא חוזר למציאות מצדה האחר), אלא גם ובעיקר – כישראליים. הישראליות שהיא כוח האלתור וכושר ההמצאה, שהיא המיומנות להעמיד מראית עין של "אמריקה", אבל באגביות קורצת, שכן כל ההשתקפויות וההברקות והנצנוצים אינם פרי עמל טרחני במנחול אפס, אלא המצאות והברקות צוריות, עבודה עם אקריליק מתחת לשמן, גירודים, התזות וגלזורות. רק על התשתית הזאת מגיעה המלאכה העדינה והעמלנית לצורכי פניש.

אוסנת יהלי-סרבגילי, מתוך התערוכה

מה שמתקבל הוא עולם פלסטי, ריק, נוצץ ועקר. כמו לובי של בנק או בניין משרדים. שיש ועוד שיש. העולם כסדרת מצבות. אמירתו המפורסמת של היידגר על נעלי האיכר של ואן-גוך (שהתברר שלא היו נעלי איכר אלא נעלי הצייר, אבל ניחא), כי בעצם שימושיות הן מנכיחות את חייה, מועצמת כאן עשרות מונים כשהחללים הריקים מתגלים לנו בשימושיותם כחללים לניהול המונים היוצרים הלך רוח ומשרדים פאר מזויף וממשמע. הציורים מאירים את האסתטיקה הישראלית הנובורישית לעתים, המזויפת, המעתיקה מודלים של פאר ממקור מדומיין, ועל הדרך משבשת אותם לבלי הכר.

כוחם של הציורים הללו הוא בהיותם חשופים. תעלולים. סדרה של הברקות, המצאות, אלתורים וחיתוכים הבונים קומפוזיציות שמקורן בצילום, אבל כזה ש"עובד" טוב עד כדי כך שהוא נראה כסימולקרה של מקום: העתק ללא מקור. וזאת לאחר שהמקור המצולם נחשף כמובן כסימולקרי בעצמו. זהו אפוא דגם על-חללי של כל המקומות מאותו טיפוס, שבהיותו מבריק וזכוכיתי, משקף אותנו כמראה, או, נכון יותר, כמי שמביטים בהשתקפותם על מצבה מבריקה מעל קבר.

אוסנת יהלי-סרבגילי – פסאדה

גלריה רזנברך, המלך דוד 16, ירושלים

אוסנת יהלי סרבגילי גלריה רזנברך יונתן הירשפלד